

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΒΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΒΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκυριζόμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα (1932)
Τιμηθὲν διὰ τοῦ Ἀργυροῦ Μεταλλίου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (1935).

ΣΥΝΑΡΟΜΗ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτήσιον ἀρχικῶς 100. Ἐξέ-
μνην δραχ. 55. Τρίμηνον δραχ. 30.
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γρόσια διατρίτ. 50,
Αμερικῆς δολάρια 3.— Ἀγγλίας καὶ ἑλάν ἐν γέ-
νει τῶν ἑλλέν Κρατῶν ἀλλήνια 10.
Ἐξέμνηνοι καὶ Τρίμηνα: ἀναλόγως

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΑΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρο-
μαὶ ἀρχίζουσι τὴν 1ην ἰαουάτου μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὅδος Κόρυπτιδος ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον

Περίοδος Β'.—Τόμος 44ος

Ἀθήναι, 2 Ἰανουαρίου 1937

Ἔτος 59ον.—Ἀριθ. 5

ΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΟΣ Ο ΝΕΟΣ ΧΡΟΝΟΣ

ΑΘΗΝΑΙ·ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΟΙ ΦΤΩΧΟΙ ΤΗΣ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΣ

Ἀγαπητοί μου,

ΥΠΑΡΧΟΥΝ χιλιάδες, μυριά-
δες φτωχοὶ ἄνθρωποι, ποὺ
τώρα τίς γιορτές, προπάν-
των τὴν Πρωτοχρονιά, περι-
μένουν νὰ μπαλωθοῦν. Τὸ ρῆμα
ἐδῶ εἶν' ἐντελὲς μεταφορικόν. Γιατί
οἱ φτωχοὶ αὐτοὶ ἄνθρωποι μπαλω-
νοῦνται κυριολεκτικῶς καὶ φοροῦν
μπαλωμένα ἔλο τὸ χρόνο· ἀλλὰ τίς
γιορτές, τὴν Πρωτοχρονιά, περιμέ-
νουν νὰ κερδίσουν κάτι παραπάνω
ἀπ' τὸ συνηθισμένον καὶ νὰ μπορέ-
σουν νὰ κάμουν κι' ἕνα καινούργιο
ροῦχο, αὐτοὶ οἱ ἴδιοι, ἢ γυναίκα τους,
τὰ παιδιά τους. . . Εἶναι οἱ μικροεπάλ-
ηλοι, οἱ πορτιέρηδες, οἱ κλητήρες,
τὰ γκαρσόνια, οἱ καλράδες καὶ κα-
βεζῆς, ποὺ θὰ πάρουν ἕνα γενναῖο
μπανάκι ἀπὸ τὰ φεντικά τους, τοὺς
προϊσταμένους τους ἢ τοὺς πελάτες
τῶν μαγαζιῶν ἔπου δουλεύουν. Εἶ-
ναι οἱ φτωχοὶ μουζικάντηδες ποὺ θὰ
γυρίσουν τὰ μαγαζιά καὶ τὰ σπίτια
νὰ παίξουν τὸν Ἀη-Βασίλη, ἢ τὰ
φτωχόπαιδα, ποὺ θὰ πῶν τὰ κάλαν-
τα. Κι' εἶναι ἀκόμα αὐτοὶ οἱ μικρο-
μποροὶ, οἱ πωλητάδες τοῦ ἔρμου,
ποὺ θὰ στήσουν τὰ καρροτσάκια τους
ἢ τὰ τραπέζια τους, γιὰ νὰ πωλή-
σουν τίς παραμογές κάθε λογῆς ἐμ-
πόρευμα ἀπὸ φρούτα καὶ γλυκά, ὡς
λαϊκὰ πρωτοχρονιάτικα παιχνίδια.
Χωριστὰ ἐκεῖνοι—ἀκόμα φτωχότε-
ροι—ποὺ οὔτε καρροτσάκι οὔτε τρα-
πέζια μποροῦν νὰ ἔχουν, παρὰ θὰ
φορτωθοῦν τὸ ἐμπόρευμά τους—
μπαλλόγια, τόπια, καραγκιόζηδες,
σφυρήχτρες—καὶ θὰ γυρνοῦν τοὺς

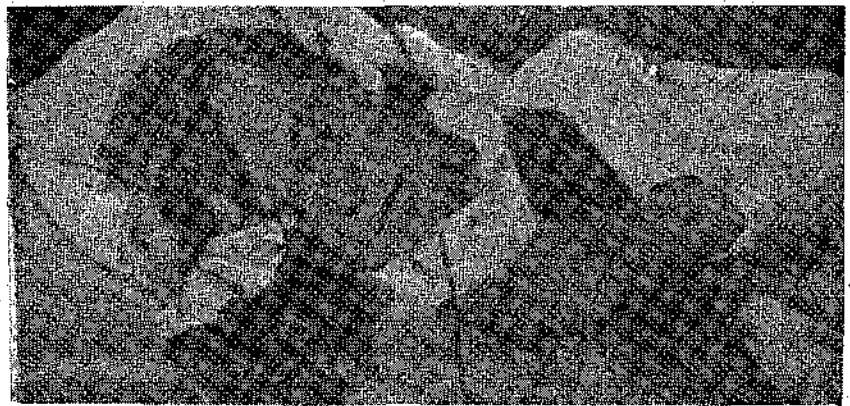
κεντρικοὺς δρόμους ἢ θὰ στέκονται
στὶς γωνιές . . .

Ὅλοι αὐτοὶ οἱ φουκαράδες, ἔταν
τίς παραμονές ὁ καιρὸς εἶναι καλός,
κάτι κάμουν. Ἀλλὰ ἔταν βρέχη, ἢ
χιονίτζι, ἢ κἀνη κρῶ δυνατό, ἔχουν
κεσάτια. Ποῦ νὰ βγῆ ἄνθρωπος πε-
ζὸς ἢ νὰ σταθῆ στὸ βπαπιτρο γιὰ νὰ

διαλαλητά. Ἀλλὰ καμμιά φορά—τί
δυστυχία!—ἢ βροχή βασιτῆ ἔλη τὴν
ἡμέρα, καὶ τὴν ἄλλη, ὡς τὴ μεγάλη
παραμονή, κι' ὡς τὸ βράδυ τῆς πα-
ραμονῆς. Ἔ, τότε πάει! Γιὰ τοὺς
φτωχοὺς αὐτοὺς, οὔτε Πρωτοχρονιά
ξημερώνει, οὔτε Ἀηὲ Βασίλης ἔρχε-
ται. Κι' ἢ πιὸ χαρμόσυνη γιὰ τοὺς
ἄλλους ἡμέρα, εἶναι γι' αὐτοὺς ἢ πιὸ
θλιβερή, ἢ πιὸ δυστυχομένη.

Τοὺς συλλογιζόμενον πολὺ αὐτῆς
τίς ἡμέρες, ἀπὸ τὸ βροχερὸ ἐκεῖνο
πρῶτ' ποὺ πέρασα τὴν ὁδὸν Αἰδίου

ΕΙΚΟΝΕΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΕΚ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ

Τὸ πρῶτ' τῆς Πρωτοχρονιάς

ψώνισα! Ὅλοι τρέχουν ὡς νὰ τρυ-
πώσουν σὲ κανένα μαγαζί, κι' ἀφοῦ
ψώνισουν ἐκεῖ τὰπολύτως ἀναγκαῖα,
φεύγουν τρέχοντας γιὰ τὰ σπίτια
τους. Ὅταν βρέχη μάλιστα, τὸ θέα-
μα εἶναι οἰκτρό. Στὰ ὁπαίθρια πρα-
τήρια, τὰ παιχνίδια καὶ τὰλλα πραγ-
ματάκια σκεπάζονται μὲ μουσαμά-
δες,—κλείνει σὰ νὰ λέμε, τὸ μαγα-
ζι—κι' οἱ πωλητάδες τραβιόνται
στοὺς τοίχους, κάτω ἀπὸ τοὺς τοίγ-
γους τῶν μαγαζιῶν, περιμένοντας οἱ
κακόμοιροι νὰ πάψῃ ἢ βροχή, γιὰ
νὰ τὰ ξεσκεπάσουν καὶ νὰρχίσουν τὰ

—ἦταν ἢ δευτέρα ἡμέρα τῶν Χρι-
στογεννίων—κι' εἶδα τὰ σκελετά τῶν
πρατηρίων ποὺ ἔστηναν στὴ μέση
τοῦ μεγάλου δρόμου καὶ σ' ἔλο του
τὸ μάκρος. Τὰ ξύλα βρέχονταν ἀ-
λόπητα, οἱ ἄνθρωποι ἔτρεχαν βια-
στικοὶ μὲ ταξί ἢ κάτω ἀπὸ ὀμπρέλ-
λες. Ἔτσι θὰ βρέχονταν καὶ μεθαύ-
ριο τὰ παιχνίδια πάνω στὰ τραπέζα-
κια; κι' ἔτσι βιαστικοὶ θὰ περνοῦσαν
οἱ ἄνθρωποι, χωρὶς νὰ σταματοῦν γιὰ
νὰγοράσουν ἕνα καραγκιόζι ἢ μιά
σφυρήχτρα; . . . Τὴν ἄλλη ἡμέρα χι-
ονίτζι. Νά, κάτι τόσες χοντρές νιφά-

δες έπερταν στην Αθήνα από τον βαρυσυννεφιασμένο ουρανό. Μεγάλη κακοκαιρία. Και για φαντάσου να έξακολουθήσει! Τι θα γίνουν οι άνθρωποι που περιμένουν μια παραμυθιού τουλάχιστο μέγιστο;

Σε γράφω και τους συλλογιέμαι. Γιατί δεν ξέρω ακόμα τι θα γίνουν. Αυτή την Έπιστολή σεεις θα τη διαβάσετε μετά την Πρωτοχρονιά; Εγώ όμως τη γράφω τέσσερις ημέρες πριν. Κι η κακοκαιρία εξακολουθεί. Δεν θα γίνει λοιπόν στην οδόν Αιόλου το μεγάλο πανηγύρι που προετοιμάζεται κι οι φτωχοί άνθρωποι θα μείνουν στα κρύα του χιονιού; Ο Θεός να τους λυπηθή και να καταλείψει τον ήλιο του επί δικαίους και αδικούς. Γιατί εκτός από τους πουλητάδες του δρόμου, πόσους άλλους φτωχούς θα εξημίωνα μια πρωτοχρονιάτικη κακοκαιρία! Πόσοι άλλοι περιμένουν να **μπαλωθούν**, να ζήσουν, από τον καλό καιρό που θα έκανε τους ανθρώπους να ξεχουθούν τη γιορτή στους δρόμους και να ξεδέσουν χρήματα, που, αν δεν εβγαίνουν, δεν θα τ' εβδευαν ποτέ. Από λίγα βέβαια ο καθένας, αλλά έλοι μαζί θα ξεδευάν χιλιάδες, εκατομμύρια. Και τα εκατομμύρια αυτά θα πήγαιναν στους φτωχούς, που μια βροχή μπορεί να τους τ' αστερήσει.

Μια μεγάλη γιορτή μας φρίνεται πάνω πιδ λαμπρή, πιδ χαρούμενη, όταν έχη και ήλιο. Μά ή χαρά μας θα ήταν ακόμα πιδ δικαιολογημένη, αν συλλογιζόμαστε τους φτωχούς που περιμένουν απ' αυτή. Για μας, και να βρέχη, και να χιονίσει, είναι το ίδιο. Την παραμονή, έτοι ή άλλως, τ' α φώνα μες θα τ' κάμουμε. Κι ύστερα θα καθίσουμε στο σπίτι μας, κοντά στο τζάκι, να φάμε, να παίξουμε, να διασκεδάσουμε, να ευφρανθούμε. Οι φτωχοί όμως, που δεν μπόρεσαν να πουλήσουν τ' α παιχνίδια τους, με τί θα φωνίσουν, με τί φάνε, με τί θα **μπαλωθούν**; Θα περάσουν κι' αυτό το χρόνο με τ' α μπαλωμένα τους, και θα περιμένουν τον άλλο για να κάμουν κανένα καινούργιο ρούχο αυτοί, ή γυναίκα τους ή τ' α παιδιά τους.

Σας ασπάζομαι

ΦΑΙΔΩΝ

ΑΓΙΟΣ-ΒΑΣΙΛΗΣ

Αγιος Βασίλης έρχεται από την Κασσορία...

Όπως κάθε χρόνο, έλος ο παιδόκοσμος περιμένει με λαχτάρα τον γέλαστο Άγιο Βασίλη με τ' απρα γένια του, τ' α χιονισμένη σκούφια του με πρό πάντων τ' α θαυμάσια, τ' α ανεξάντλητα δώρα που φέρνει μαζί του. Ως και στο ραβδί του ακόμα είναι γαντζωμένες μερικές κούκλες μ' αζι με φανταχτερά αλογάκια και τσαμπέτες.

Και σκορπάει ο καλός Άγιος τ' α δώρα του δεξιά κι' αριστερά και χαρίζει την ευτυχία στις μικρές άθώες ψυχές που τον περιμένουν κάθε χρόνο απ' το μακρινό ταξίδι του, από την Κασσορία.

Βλέπω και τον μικρό μου φίλο που είναι βαρετά άρρωστος στο άσπρο κρεβάτι του να συνέρχεται λίγο απ' το λήθαργό του και σ' απρασιμένα και στεγνά απ' τον πυρετό χειλάκια του, ν' ανθίζει ένα χαμόγελο. Τ' α ματάκια του, τ' α θαυμάσια γαλανά ματάκια του πουχουν την οράνια λάμψη μέσα τους, πετούσανε φλόγες. Μήνες τώρα χαροπάλευε τ' ο ξανθό άγγελουδι.

Έξω πέφτει αδιάκοπα τ' ο χιόνι και σκεπάζει ανάλαφρα με τις χοντρές νιφάδες του, που μοιάζουν σαν ζωτικές δόλωκευες πεταλούδες, τ' ο κάθε τι και συλλογιέμαι τι τρελλά παιχνίδια θάκανε ν' αυτές ο μικρούλης φίλος μου αν ήταν καλά. Γι' αυτό, τ' ο βουβό και άθροβο στέρωσιμο τ' ο χιονιού κάνει την καρδιά μου να είναι πιδ βαρεία και πιδ λυπημένη.

Και να, πικραμιλάει πάλι τ' ο άρρωστο παιδάκι, κι' απάνω στο παρακμηλωτό του βλέπει τον ίδιο τον Άγιο Βασίλη να τ' ο φέρνει κι' αυτό τ' ο δώρο του. Δεν τ' ο είχε ξεχάσει τ' ο άγγελικό παιδί και τ' ο φερνε (από τ' α λογάκια του τ' α καταλαβαίναμε αυτό) ένα ζευγάρι άσπρες φερούδες. Έδλεπες να κτυπή τ' α χεράκια του απ' τ' α χαρά και να προσπαθή να πετάξει. Με μιάς πετάγεται απ' τ' ο κρεβάτι του στην άγκαλιά της δόλιας μαννούλας του που τ' ο γέμισε φιλιά ανακατωμένα με δάκρυα.

Είχε πιστέψει ή δυστυχισμένη, βπως κι' εγώ άλλως, πως είχε παραδώσει την άθωα λευκή ψυχούλα του στον Πανάγαθο Θεό.

Μά όχι, ο καλός Άγιος τ' ο είχε φέρει τ' ο καλύτερο δώρο που υπάρχει στον κόσμο, την υγεία, γιατί πραγματικά σ' ε λίγο ήσυχασε ή λαχανιασμένη αναπνοή του και τ' ο πήρε ένας έλαφρός ύπνος, ο γιατρός-ύπνος ατή τ' α φορά που τ' ο ξεκούραζε απ' τ' α άρρώστια.

Έξω πέφτει αδιάκοπα τ' ο χιόνι, δε φέρνει πιδ μελαγχολία.

Κι' ή μαννούλα του, λαχταρισμένη ακόμα από τις αγωνιώδες ουγμές που έκανε κρηνη ή άρρώστια τ' ο μοναχικού παιδιού της, βρήκε τ' α δώρα η να σερβίσει τ' ο εικόνημα της Παναγίας και γονατίζοντας να ευχαριστήσει με θερμά λόγια τ' α μεγαλόχαρη και τ' ο Άγιο που έρχεται απόψε για τ' ο θαύμα τους.

ΔΗΜΟΣ Χ. ΚΟΥΚΙΝΟΣ

ΤΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ ΤΗΣ ΑΓΓΕΛΩΣ

— Συνέχεια από τ' ο προηγ. και τέλος —

Η ξένη έγειρε έλαφρά τ' ο κεφάλι σαν να τ' ο ευχαριστούσε για τ' ο πρόταση. Η Άγγέλω έτρεξε και γέμισε ένα πιάτο απ' τ' ο ζουμί τ' ο γάλου που έβραζε στο τσουκάκι, έκαψε ψωμί και σ' ένα άλλο πιάτο έβαλε δυο τρεις διπλές και μελομακάρονα απ' αυτά που τ' ο είχε τ' αξει ή για τ' ο Ονωρίνα. Ύστερα τ' ο έφερε και τ' ο έβαλε μπροστά στην άγνωστη επισκέπτρια που τ' ο ευχαρίστησε μ' ένα μαγευτικό χαμόγελο.

Τ' ο στιγμή εκείνη έσημαναν οι καμπάνες τ' ο Όρθρου από μακριά. Ο ήχος τους έφθανε αϊθέριος, έλαφρός, σκεπασμένος θα μπορούσε κανείς να π' ο από τ' ο χιόνι που τ' ο τώρα έπερτε πυκνό. Έπαιτα σιγά σιγά δυνάμωσε, έγινε ήχηρός, γεμάτος, κοντινός, ώσαν ένα άρατο χέρι να κουνούσε άρατες καμπάνες πάνω από τ' ο σκεπή τ' ο ίδιου τ' ο σκεπιδού τους. Η Άγγέλω, που στην αρχή είχε πάει κοντά στο παράθυρο για ν' ακούσει καλύτερα σκεπιδόταν τ' ορα σαν ζαλισμένη. Κάθε κτύπημα τ' ος φαινόταν σαν οράνια μουσική, τ' ο πλημμύριζε χαρά. Σιγά-σιγά πάλι οι ήχοι τ' ος καμπάνας άδυνάμισαν, ξεμάκρυναν και στο τέλος δεν άκούγονταν παρά σαν ένας οδυσημένος αντίλαλος που έρχόταν από πέρα.

Έχοντας ακόμα τ' ο βουή απ' τις καμπάνες σ' αδιά της ή Άγγέλω γύρισε και έβραφα θαμπώθηκε από μια παράξενη λάμψη που πλημμύριζε τ' ον μισοσκότεινη, ώς ατή τ' ον ώρα, κάμαρα και π' ο φαινόταν σαν να τ' ον σκάρπιζε γύρω της ή άγνωστη, που έμενε πάντα καθισμένη στην ίδια θέση και άκούνητη. Έκθαμβη ή όρανη έκανε μερικά βήματα για να πάη κοντά της. Και τ' ος φάνηκε σαν ένα άρατο χέρι να τ' ος πίεζε έλαφρά τ' ον ώμο και να τ' ον υποχρέωνε να γονατίσει.

Τ' ορα τ' ο σκοβρα ρούχα τ' ος γυναίκας χρωματίζονταν έλο και ζωνρότερα, γίνονταν γαλάζια, άλικά, χρυσά, μαβιά. Και τ' ο πρόσωπό της

έλαμπε έλόκληρο, σαν να τ' ο φωτίζε από μέσα ένα γλυκό διάφανο φως.

Αλλά και τ' ο παιδάκι άκτινοβολούσε, τ' α μαλλιά του έλαμπαν σαν τ' ον ήλιο. Άπλωσε τ' ο παχουλό του χεράκι και χ' αιδεψε τ' ο μάγουλο τ' ος γονατισμένης Άγγέλωσ π' ο με μια άδρόμητη κίνηση πρότεινε τ' ο κομπολογάκι που κρατούσε στα χέρια της. Τ' ο χαμόγελο τ' ο μωρού έγινε ακόμα πιδ γλυκό. Έγειρε στην άγκαλιά τ' ος μητέρας του και τ' α μάτια του, πιδ λαμπρά από τ' α άστρα, πλημμύρισαν με τ' ο φως τους τ' ον Άγγέλω. Η άδρανούλα θαμπώθηκε. Άπλωσε τ' α χέρια της έκστατικά κι' έμεινε έτοι, βυθισμένη σ' ε ανεκλάλητη ευτυχία.

— Καλέ, σ' ε πήρε ο ύπνος! Κοιμάσαι, τρεπέλα! Καλός φύλακας είσαι μά τ' ον αλήθεια!

Η Άγγέλω τενάχτηκε απότομα, και έκπληκτη κοίταξε γύρω της και είδε τ' α βρασύρα και άγριεμένα πρόσωπα που τ' ον περιστοιχίζαν. Έτριψε τ' α μάτια της και έλοι γύρω της ξεπασαν σ' ε γέλια.

— Μωρέ κοίτα μούτρα που τ' ο κάνει! Σαν χαμένα τ' αχει! Μπας κι' είδες τίποτε καλκαντζάρους, κορίτσι μου!

Η Άγγέλω σηκώνει τ' ο κεφάλι, σταυρώνει τ' α χέρια και λέει με δλη τ' ος τ' ο θερμή, ενώ τ' α μάτια της γυαλίζουν με μια λάμψη μυστική:

— Είδα τ' ον Παναγίτσα που ήρθε μαζί με τ' ον Χριστούλη και κάθησε μπροστά στο τζάκι τ' ος τ' ον ώρα.

Τ' ο γέλια είναι εκείνα που ξεσπούν μόλις ξεστομίζει ή Άγγέλω αυτό τ' ον λόγο. Η Μάρθα πιάνει τ' α πλευρά της από τ' α πολλά γέλια. Ο καρροτόσης έχει διπλωθεί στα δυό. Άλλοι τ' ος κάνουν πειρακτικές έρωτήσεις, άλλοι κουνούν τ' ο κεφάλι τους και τ' ον λένε άνόνητη. Μόνο ή Τασή κοιτάζει τ' ον μικρή ξαδέφρη της κάπως φοβισμένα. Ωστόσο ή κυρά Ονωρίνα δεν έχει σκοπό ν' αφήσει να εξακολουθήσει ατή ή άνόνητη φάρσα. Άρπάζει τ' ο θύμα της από τ' ο μπράτσο και τ' ο ξετραντάζει με όρη:

— Αδτά τ' α παραμύθια να τ' α λες άλλου! τ' ος φωνάζει. Σ' ε μένα δεν περνούν. Καλύτερα θα είναι να φανερώσης τ' ον αλήθεια και να π' ος π' ος άποκομήθηκες αντί να φυλάγης τ' ο σπίτι και τ' ον κουζίνα, όπως σου είχα πει, παλιοκόριτσο! Μ' έλο που τ' α κοκαλιάρικα δάχτυλα που τ' ον σφίγγουν τ' ον πονούν πολύ, ή Άγγέλω επιμένει:

— Όχι, όχι, δεν είχα άποκοιμηθεί. Τ' ον είδα τ' ον Παναγία, να, σ' ε τούτη τ' ον καρέκλα κάθησε. Μου μίλησε και μου γέλασε και ο Χριστός χ' αιδεψε μου τ' ο πρόσωπο. Άγγι-

ξε ακόμα και τ' ο κομπολογάκι μου. Και με τ' α λόγια αυτά τ' ο βγάζει από τ' ον τσέπη της. Ω, τί θαύμα!

Οι μαύρες ξύλινες χ' ανδρες έχουν γίνει πιδ άσπρες και πιδ λαμπερές από δροσοσταλίδες όταν πέφτει επάνω τους ο ήλιος. Καθεμιά τους είναι κι' από ένα διαμάντι που αστράφτει!

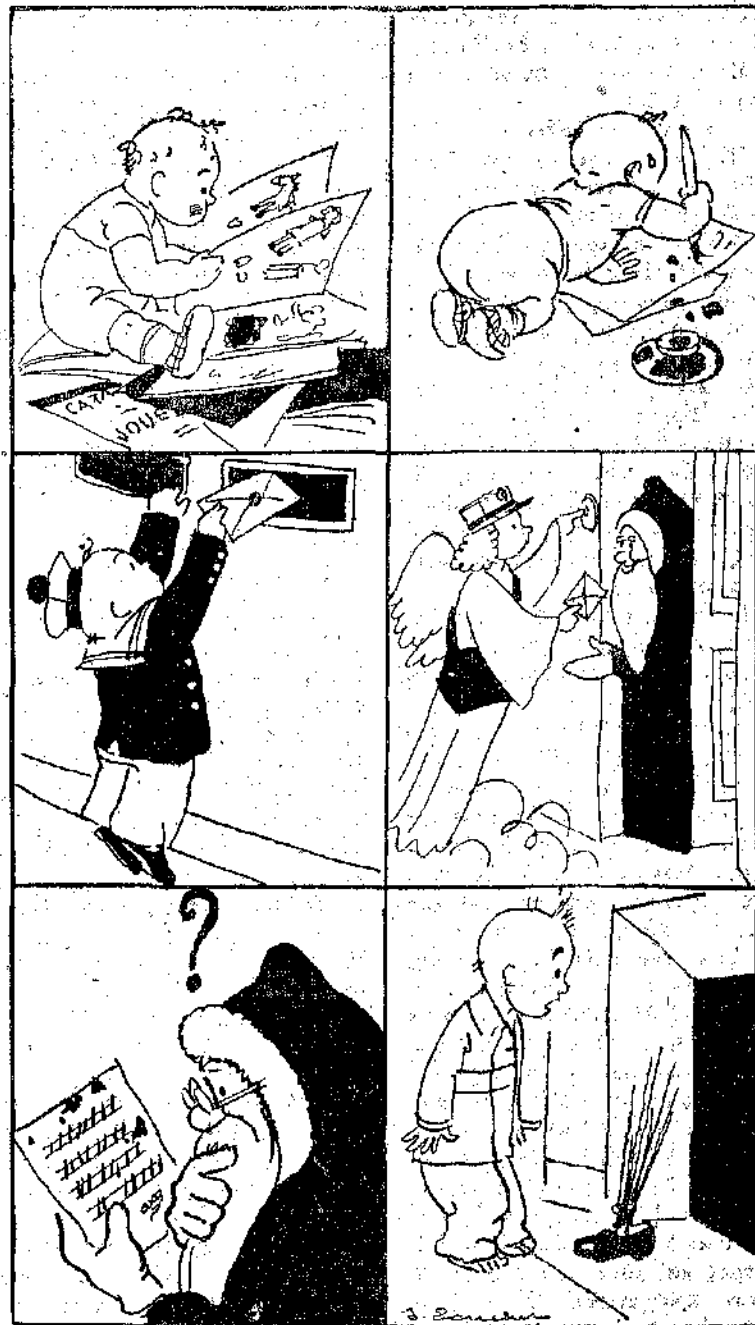
Καταθλιπτική σιωπή διαδέχεται απότομα τ' ον πρώτη αναμπουμπού-

λα. Η Τασή τρέμοντας πέφτει στα γόνατα. Βουβοί, σαστισμένοι κι' οι άλλοι κάνουν τ' ο ίδιο. Όλοι τους, ως κι' ή για τ' ο Ονωρίνα ακόμα, σκόβουν τ' ο κεφάλι τους μπροστά στην άθωα μικρούλα που με τ' ον απλοϊκή κι' άγνη καρδιά της ευχαριστεί τ' ον Θεό των ταπεινών που τ' ον αξίωσε να χαρή αυτά τ' α θαυμαστά Χριστούγεννα.

(B. Duché)

Μεταφρ. Γ. Τ.

ΟΤΑΝ ΔΕΝ ΕΒΡΗ ΚΑΝΕΝΑΣ ΝΑ ΓΡΑΦΗ... ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΟ

Ο Μπέμπης γράφει στον Άη-Βασίλη τ' ο δώρα θέλει να τ' ο φέρη. Αλλά δεν κατορθώνει παρά να γεμίσει τ' ον κόλλα του με γιώτες. Τις βλέπει ο Άη-Βασίλης και λέει: «Βέγγες θα θέλη αυτό τ' ο παιδί. Και τ' ο πάει ένα μάτσο βέγγες!»

ΠΡΟΣ ΤΑ ΑΣΤΡΑ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ υπό ALEXANDRE ALANOP και JACQUES CHRISTIAND

— Συνέχεια από το προηγούμενο —

— Αυτό υποθέτω κι' εγώ απ' ό,τι κατάλαβα από την εφεύρεσή σας και φαντάζεσθε πόσο την μελέτησα από τότε που ή αδελφή μου μου παρέδωσε τα χαρτιά που της ανάθεσατε να με φέρη.

Μδλο που ούτε ο ένας ούτε ο άλλος από τους δύο νέους δεν επέκρινε την Αντουανέττα την έπιασε εκείνη την στιγμή ένας δυνατός ξερόδης.

— Μά που έχετε σκοπό να πάτε; ρώτησε ο Ανδρέας.

— Έλατε να σάς δείξω

Ο Έρρίκος πήγε σε μια άκρη της αίθουσας κι' κούνησε ένα μοχλό και — ο το θαύματος — ο θεόρατος θόλος άρχισε να στριφογυρίζει σιγά-σιγά και στο τέλος έμεινε ακούνητος ο ένα όριόμενο σημείο.

Η άγιαμή ήταν γυρισμένη τώρα προς το αντίθετο μέρος του ούρανο.

Όλοι ανέστηκαν επάνω στην εξέδρα. Ο Έρρίκος ξεβίδωσε τα δυο μηχανήματα που κρατούσαν το τηλεσκόπιο στην πρώτη του θέση και σιγά-σιγά το έγειρε ώπου βρέθηκε αντίκρου ο ένα λαμπρό αστέρι που ξεχώριζε αστραφτερό στο σκοτεινό φόντο τ' ούρανο.

— Κοιτάξτε, είπε στον Ανδρέα, βλέποντάς τον μπρος στο τηλεσκόπιο, άφου φρόντισε πρώτα να το κανονίση ακριβώς.

Ο Ανδρέας έβαλε το μάτι του και στην αρχή δεν είδε παρά μια μικρή φωτεινή σφαίρα που άστραφτε σαν διαμάντι. Καμμία λεπτομέρεια δεν μπόρεσε να διακρίνη. Σιγά-σιγά όμως συνείθισε στο δυνατό αυτό φως που σε λίγο του φάνηκε λιγώτερο έντονο. Το φάνηκε μάλιστα σαν να ξεχώριζε επάνω στην επιφάνεια της σφαίρας, σαν μια ακανόνιστη λουρίδα και σαν ή λουρίδα αυτή να είχε ένα χρώμα προς το πρασινωπό. Και ύστερα, παρακάτω, λίγο προς τ' άριστερά, μια φωτεινή κηλίδα, πιδ φωτεινή από την ύπόλοιπη επιφάνεια.

Κι' όταν ο Ανδρέας ρώτησε πως το λένε και αν αυτές οι λεπτομέρειες που διέκρινε ήταν πραγματικές:

— Είναι ο Άρης, απάντησε ο άστρονόμος και αυτά που βλέπετε ο πάρχουν πραγματικά. Η πράσινη λουρίδα είναι ή χλόη που αρχίζει να πρασινίση γιατί εκεί μπήκε τώρα ή άνοιξη. Όσο για την φωτεινή κηλίδα είναι τα χιόνια που σκεπάζουν ακόμη τις κορυφές των πιδ ψηλών

βουνών. Φαντάζεσθε τί θαύματα που ούτε καν τα βάζουμε με το μυαλό μας, μπορεί κανείς ν' ανακαλύψη ο αυτόν τον πλανήτη;... Άλλά και μια έρημο άκρη αν έμελλε να βρω θά έδινε πρόθυμα τη ζωή μου για ν' αντικρύσω μια άγνωστη άποψη του κόσμου μας.

Σώπασε μια στιγμή σαν να ήθελε να πάρη άναπνοή κι' ύστερα έξακλούθησε!

— Να ιδω τη Γη, από μακριά, χαμένη μέσα στο άπειρο, σαν ένα ασήμαντο, μικροσκοπικό πλανήτη!...

Ο Ανδρέας χμαχέλασε. — Αν αυτή ή επιχείρηση είναι κατορθωτή, είπε, τότε κάνετε ένα μεγάλο λάθος σε δυο λέτε.

Και βλέποντας την έκπληξη του Έρρίκου πρόσθεσε:

—... Γιατί αν είναι κατορθωτή, — όπως με έχετε σχεδόν πείσει — τότε δεν πρέπει να λέτε: «Θά πάω, θά φθάσω, θά βρω, θά ιδω κτλ.» αλλά «θά πά με» γιατί είμαι άπόλυτα άπαραισιμένος να έρθω κι' εγώ μαζί σας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'

Χαμένος στα βάθη του Ωκεανού

Όπως ήταν επόμενο ο Έρρίκος κι' ο Ανδρέας έγιναν από την ίδια εκείνη ώρα πρώτοι φίλοι. Μια ξεχωριστή συμπάθεια τραβούσε τον ένα προς τον άλλον. Έντελώς διαφορετικοί κατά την εξωτερική εμφάνιση — ο Έρρίκος Μπερνόν ήταν πολύ ψηλός και άδύνατος, τα ρούχα του, μδλο που του έρχονταν μάλλον φαρδία φαίνονταν σαν να τον στενοχωρούσαν και οι κινήσεις του ήταν άδέξιες — ο καθένας από τους δυο νέους έβρισκε πως είχε πολλά κοινά σημεία με τον άλλον: τον ίδιο πόθο για την δόξα, την ίδια έλξη προς το άγνωστο, την ίδια δίψη για δράση και έργατα.

Όταν βγήκαν από το Άστεροσκοπείο του Μεντόν ο Έρρίκος πήρε τον Ανδρέα μαζί του στο σπίτι του για να του δείξη τα σχέδια της βολίδας.

Ο Ανδρέας ένθουσιασμένος για την άκρίβεια των υπολογισμών του Έρρίκου, άκουε τον νεαρό άστρονόμο πιδ αισιόδοξο ακόμη για την επιτυχία της άποείρας του και πιδ το λμήρη από πρώτα. Σιδ άμοιβαίο αυτό παραλήρημα ή Αντουανέττα πρόσθετε και τον δικό της ένθουσια-

σμό. Και το πράγμα έγινε έτσι ώστε οι δυο νέοι να περάσουν τη βραδυά τους με μεγάλο κέφι κι' εύθυμία και να ξεχασθούν με τις κουβέντες και με τα μελλοντικά σχέδια ως άργά τη νύχτα, καταστρώνοντας σχέδια, όρίζοντας όρομολόγια και πλάθοντας με τη φαντασία τους κάθε λογής άξιοθαύμαστες περιπέτειες.

Η χαρά της νέας γνωριμίας, το όρατο δειπνο και μια μοτιλλια σαμπάνιας που άνοιχτηκε για να σφραγισθή ή καινούργια φίλια, όλα αυτά μαζί συντέλεσαν ώστε όταν άρχισε να χραάζη ή αύγη είχαν κι' οι τρεις τους σχηματίσει την πεποίθηση πως το να κατασκευάσουν την βολίδα, να επιδοκασθούν και να τιναχτούν προς το άπειρο δεν ήταν παρά ένα παιχνιδάκι.

Ότόσο κάποια στιγμή ο Ανδρέας έκρινε πως ήταν πια καιρός να γυρίση στο σπίτι του. Και μόλις έφθασε βρήκε τον καυμένο τον Βαρνάβα άνάστατον.

— Ά! ο κύριος! Επιτίλους, κύριε, ήρθατε;... Όχι βέβαια πως ήμουν έξαιρετικά άνησυχος για σάς, κύριε, μδλο που δεν τ' συνειθίζει ο κύριος να μην έρχεται το βράδυ για το φαγητό και να γυρίση σπίτι τα ξεμυρώματα, χωρίς να είδοποιήση κανένα, αλλά βλέπετε είναι ή μητέρα σας που έδειξε πάρα πολύ μεγάλη άνησυχία για σάς όταν της είπα πως ο κύριος βγήκε μαζί μ' ένα πρόσωπο που είπε πως είναι ή γραμματεός του κυρίου. Εύτυχώς όμως βλέπω πως δεν έτυχς τίποτε το δυσάρεστο στον κύριο, ούτε το μάτι σας είναι βγαλμένο, ούτε κανένα πόδι σάς λείπει και φαίνεσθε μια χαρά. Πάω λοιπόν να ήσυχάσω την κυρία μητέρα σας για να μην άνησυχή πια για τον κύριο.

— Να, Βαρνάβα, σε άφήνω αυτή τη φροντίδα και μια και έλαβα τον καιρό να γδυθώ ένόσω σου ρητόρευε θά πέσω τώρα άμέσως στο κρεβάτι μου να κοιμηθώ. Άν ή μητέρα μου ξυπνήση πριν από μένα, της λές σε παρακαλώ πως πρόκειται να φύγω για τον Άρη.

— Ά, ο κύριος θά πάη ταξίδι; Νά έτοιμάσω τη μικρή σας βαλίτσα, τη μεγάλη ή κανένα μπουλόν; Θά λείψατε πολλόν καιρό, κύριε; Θά φύγετε σήμερα κιόλας, κύριε;... Άς με συγχωρήση όμως ο κύριος, αλλά μδλο που έχω τελειώσει το Δημοτικό δεν θυμάμαι πια πολύ καλά πιδ βρίσκεται αυτό το μέρος που μου είπατε. Είναι στην Άμερική ή στην Αύστραλία;

(Άκολουθεί) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΕΟΥΤΑΝ

ΝΕΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΑΠ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΧΙΟΝΙΝΕΣ ΔΑΝΤΕΛΛΕΣ

Πολλές φορές θά έτοχε να ιδήτε τις δαντέλλες που πλέκει ή γιαγιά σας ή που φορεί ή μητέρα σας και να τις θαυμάσετε για τα ντελικάτα σχέδιά τους, για την διαφάνειά τους και για την λεπτότητά τους. Τι θά λέγατε όμως αν βλέπατε τις άριστοτεχνικές δαντέλλες που πλέκει ή μητέρα Φύσις, τις τόσο ντελικάτες και λεπτές και φίνες ώστε χάνονται μ' ένα φύσημα άνέμου και δεν διακρίνονται παρά μονάχα με το μικροσκόπιο;

Βλέπετε την εικόνα που στολίζει τη σελίδα αυτήν. Ξέρετε τί είναι; Είναι δυο λεπτότατα δαντελλένια σχέδια βέβαια. Τι είναι όμως στην πραγματικότητα; Δυο νιφάδες χιονιοσ, κοιταγμένες με το μικροσκόπιο και φωτογραφημένες κατά μεγέθυνση.

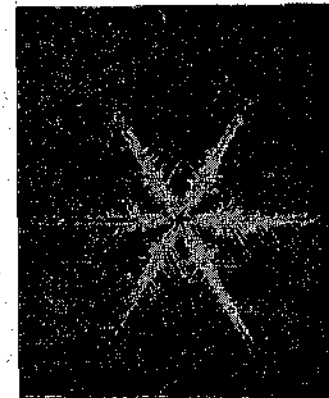
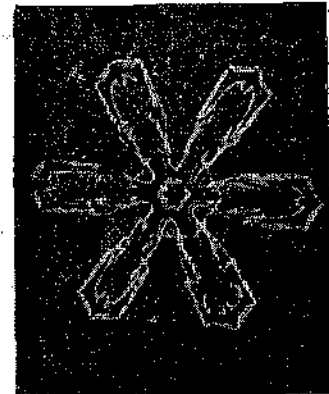
Φαντασθήκατε ποτέ σας πως οι νιφάδες του χιονιοσ θά είχαν τόσο όρατα σχήματα; Ο τόπος μας είναι βέβαια ένας τόπος γεμάτος ήλιο και καλοκαιρία, αλλά όπωςδήποτε κάθε χρόνο θά μας κάνη για λιγώτερο ή περισσότερο καιρό την επίσκεψή της ή «λευκή νύμφη» όπως την λένε και θά ιδούμε τις νιφάδες του χιονιοσ να στριφογυρίζουν στον άέρα και να κολλούν επάνω στο τζάμι μας ή επάνω στο γιαννά του πανωφοριού μας, χωρίς όμως ποτέ να φαντασθούμε πως κάθε ελαφρό χιόνινο πουπουλο είναι κι' ένα άριστοτέχνημα, ένα άριστοούργημα άληθινό που θά το καμάρωνε κι' ο μεγαλύτερος καλλιτέχνης.

Τις φωτογραφίες που βλέπετε τις έχει πάρει ένας Άμερικανός, ο Ουίλλιαμ Μπέντλεϋ, που ζήσ' ένα κτήμα του στο Βέρμοντ. Έχει τη μονομανία αυτήν, κάθε χειμώνα να παρατηρή και να μελετήη τις νιφάδες του χιονιοσ και να παίρνη φωτογραφίες. Έχει πάρει τόσες, ώστε θά μπορούσε να γεμίση μ' αυτές όλες τις σελίδες της «Διαπάσεως» και μολαταυτα ούτε μια από όλες αυτές τις χιλιάδες τις νιφάδες που φωτογράφησε δεν βρέθηκε όμοια με μιάν άλλη.

Γιά να τις φωτογραφήση χρειάστηκε άφθαστη όπομονή και άμέτρητες προφυλάξεις. Στην αρχή, όταν πρωτοάρχισε να μελετήη τις νιφάδες του χιονιοσ δοκίμασε να τις ζωγραφίση με πένα και με μελάνη. Αυτό όμως είναι πολύ δύσκολο και χρειάζεται μεγάλη ταχύτητα στην έκτέλεση γιατί ως που να προφθάση και

νείς να ξεσηκώση το σχέδιο ή ντελικάτη νιφάδα λιώνει. Γι' αυτό λοιπόν ύστερα από λίγον καιρό προμηθεύθηκε μια ειδική φωτογραφική μηχανή και άρχισε να τις φωτογραφίζει, όχι βέβαια απ' εθείας αλλά επάνω από το φακό του μικροσκοπίου.

Έχετε βέβαια πάει στο φωτογράφιο για να φωτογραφηθήτε και θά έχετε πάρει και σεις φωτογραφίες, αλλά το να φωτογραφήση κανείς μια νιφάδα χιονιοσ, είναι πολύ διαφορετικό πράγμα. Ο μίστερ Μπέντλεϋ

Δυο νιφάδες χιονιοσ κοιταγμένες με το μικροσκόπιο σε μεγέθυνση 400/.

βγάξει ένα κομμάτι βελουδο έξω στο υπαίθριον, την ώρα που χιονίζει, και ύστερα, όταν πέσουν επάνω του άρκατες νιφάδες, το βάξει γρήγορα-γρήγορα μέσα στο φωτογραφικό θάλαμο, όπου είναι τόσο κρύο όσο και έξω, γιατί άλλοίως θά λιώση στη στιγμή το χιόνι. Ο ίδιος είναι ντυμένος μ' ένα βαρύ παλτό, φοράει γάντια και έχει τυλιγμένο το πρόσωπό του ως τα μάτια μ' ένα κασκόλ, όχι μόνον για να μην κρυώνη, αλλά ιδίως για να μην άκτινοβολή θερμότητα το σώμα του και χαλάσουν οι ντελικάτες νιφάδες.

Έτσι όπως είναι θωρακισμένος βάζει το βελουδο επάνω σ' ένα τελλάρο και κοιτάζει μια-μια τις νιφάδες με το μικροσκόπιο κι' αν βρή καμμία έξαιρετικά όρατα την φωτογραφίζει. Σ' όλο αυτό το διάστημα κρατάει την άναπνοή του, από φόβο μήπως ο ζεστός άέρας που θά βγαίνη από το στόμα του λιώση τη νιφάδα. Αυτή ή διαδικασία επαναλαμβάνεται πολλές φορές, ως που να βγούν άρκατες φωτογραφίες και ο κύριος Μπέντλεϋ κάνει κάθε μέρα και πιδ πλοούσια τη συλλογή του.

Όπως ξέρετε βέβαια οι νιφάδες του χιονιοσ είναι παγωμένες σταγόνες βροχής. Πώς όμως παίρνουν αυτά τα όρατα σχήματα, καθώς στριφογυρίζουν στον άέρα, αυτό είναι ένα από τα θαυμαστά μυστικά της Φύσεως που μπροστά τους κι' ο σοφώτερος άνθρωπος μένει βουδός και δεν μπορεί να τους δώση καμμία εξήγηση.

Λίγες από τις νιφάδες αυτές είναι άκέραιες όταν πέφτουν κάτω στη γη, γιατί ο άέρας που τις φυσάει εδώ κι' εκεί, ή άνώτερη θερμοκρασία που συναντούν όσο χαμηλότερα πέφτουν και πολλοί άλλοι παράγοντες τις χαλούν έντελως ή τουλάχιστον τις άκρωτηριάζουν. Έκείνες όμως που φθάνουν ως τον φωτογραφικό φακό χωρίς να χαλάσουν, μας δείχνουν πως έχουν σχήμα εξαγωνο, έξη πλευρές, έξη άκτινες, έξη φύλλα, δια έξη η, σχηματίζον δηλαδή ένα τέλειο εξαγωνο κρύσταλλο, ή ακόμη καλύτερα, ένα εξακτινο αστέρι.

Άν θέλετε να τις ιδήτε κι' εσείς περιμένετε μια μέρα να χιονίση και φροντίσατε να προμηθευθήτε ένα μεγεθυντικό φακό (δεν σάς λέω μικροσκόπιο γιατί είναι πολύ δύσκολο) κι' ένα κομμάτι μαυρο βελουδο και μόλις άρχισει να πέφτη το χιόνι βγίτε έξω και άπλώστε το βελουδο σάς και κοιτάξτε τις νιφάδες μια-μια καθώς θά πέφτουν επάνω, προτού προφθάσουν να λιώσουν.

Ο ΕΡΕΥΝΗΤΗΣ

ΕΡΑΝΙΣΜΑΤΑ

Ο ΤΕΜΠΕΛΗΣ

Είπαν σε κάποιον τέμπελη: — Τι καλό που είναι το καθησίο! Κι' εκείνος: — Ναι, μά σαν την ξάπλα όχι!

ΑΝΗ. ΚΟΚ

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΜΙΚΡΟΙ ΣΩΜΑΤΟΦΥΛΑΚΕΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ ΑΙΜΙΛΙΟΥ ΝΤΕΒΩ

— Συνέχεια από το προηγούμενο —
«Η όρμη ήταν τόση, ώστε αν βρισκόταν κανένας μπροστά του, θα τον αναποδογύριζε.

Τι είχε πάθει; Ο κ. Τελόριμος τα έχασε. Μήν ήταν τρελλό αυτό το ξένο, το άγνωστο παιδί;

— «Εί! πού πάς; του φώναξε.

— «Ο κλέφτης μου! ο κλέφτης μου! Πού θα μου πάη! αποκρίθηκε άπέξω ο Μάριος, τρέχοντας σά δαιμονισμένος.

Ο κ. Τελόριμος πλησίασε το παράθυρο. «Από εκεί είδε μία στιγμή το Μάριο να τρέχει στο δρόμο και να χάνεται σάν άστραπή. Ξναγύρισε στο τραπέζι του σκέπτικος.

«Παράξενα ελ' αυτό!—συλλογίσθηκε—άλλά δέν θάρρησω να μάθω την αλήθεια».

Κι' έγραψε ένα τηλεγράφημα προς τον κ. Θωμά Καπάνη και το έστειλε άμέσως στο τηλεγραφείο. Μ' αυτό τον ρωτούσε αν κάποιος Μάριος, που του παρουσιάστηκε λέγοντας πως έχασε ένα συστατικό του γράμμα με τα χρήματα που είχε μέσα, ήταν πράγματι γιός του.

«Η άπάντηση δέν άργησε. «Ναι, άπαντούσε ο πατέρας του Μαρλου είναι υιός μου και σάς τον έστειλα εγώ. Γράφω ταχυδρομικώς καθέκαστα».

«Ετσι ο κ. Τελόριμος βεβαιώθηκε πως κανένας ψέμμα δέν του είχε πει το φτωχό έκείνο παιδί, κι' αποφάσισε να το προστατεύσει.

«Αλλ' άς γυρίσουμε στο Μάριο. Πριν βγθ στο δρόμο, είχε κι' άλλο σοβαρό, στιγμιαίο, επεισόδιο. Περνώντας την αλλη του Λυκείου, χωρίς να βλέπη μπροστά του, σκούνησε ένα μαθητή στών ώμο. Ήταν ο Μοντανής που, αφού ο γίατρος του επέδεσε την πληγή του, γύριζε στο θεραπευτήριο. Πόνεσε φοβερά και μούγκρισε σά βώδι.

— Συγγνώμη! του πέταξε τρέχοντας ο Μάριος, είμαι βιαστικός, δέν τό ήθελα.

— Είσαι ζωο! του φώναξε ο Μοντανής με θυμό, προσπαθώντας να τον κρατήσει.

«Ο Μάριος του ξέφυγε λέγοντας:

— «Άσε με και κινήθη τώρα κάποιον. Άλλά γι' αυτό το «ζωο» θα μου δώσης λόγα, έννοια σου!

— Πολύ εύχαριστος! του φώναξε πίσω του ο Μοντανής. Στη μικρή αλλη, στο διάλειμμα των τεσσάρων.

— Καλά! θα είμαι!

Μιλούσε κι' έτρωγε. Τάχασε κι' ο

θυρωρός όταν τον είδε να περνά από μπροστά του και να βγαίνη στο δρόμο σάν να τον κυνηγούσε ο διάβολος.

«Αμα βρέθηκε έξω, κοιτάζε παντού, έτρεξε δεξιά, γύρισε, έτρεξε άριστερά, μπήκε σ' έναν άλλο δρόμο, έπειτα σ' άλλον, δέν βρήκε τίποτα—άφαντος πάλι ο κλέφτης του!—και τέλος έφτασε σέ μία πλατεία και, κατακουρασμένος, λαχανιασμένος, κάθισε σ' ένα πάγκο κι' άρχισε να σκέπτεται.

Πόσα δυσάρεστα και λυπηρά του έλαχαν από τη στιγμή που πάτησε τό πάδι του στην πρωτεύουσα! Τα μέτρησε στα δάχτυλά του: Πρώτο, μόλις βγήκε από τό σιδηροδρομικό σταθμό, του έκλεψαν τό γράμμα του

«Τα μέτρησε στα δάχτυλά του...» (Σελ. 42, στ. β')

με τα χρήματά του. Δεύτερο, μόλις έφθασε στο Λύκειο κιάσθηκε με τό θυρωρό. Τρίτο, μόλις βγήκε από τό θυρωρείο στην αλλη, έχασε έχθρό τό Δουμποδάνο. Τέταρτο, στών προθάλαμο του κ. Τελόριμου μάλλωσε με τον Σαζάνη. Και πέμπτο, τρέχοντας να πιάση τον κλέφτη του—αν τον άπαινε τουλάχιστο!—έσπρωξε τον πληγωμένο Μοντανή και βρήκε πάλι τό μεπαλό του.

«Άστε τώρα είχε να λογαριασθί με τρεις, και μ' έλους στη μικρή αλλη και στο διάλειμμα των τεσσάρων.

«Αυτό θα πή τύχη, είπε μέσα του. Είναι όμως και άστοχο. Χά, χά, χά, άς γελάσω... Κι' αυτή η μικρή αλλη που να είναι; Πρέπει να τη μάθω, γιά να μη λείψω και με πάρουν γιά δειλό...»

Γιά να βρή τον κλέφτη του, δέν είχε πιά έλπίδα. Κι' έπειδή πλησίαζε κι' ή ώρα που έπρεπε να συναντήσει τους αντιπάλους του, σηκώθηκε και ξεκίνησε να γυρίση στο Λύκειο.

Ο θυρωρός τον άφησε να περάση χωρίς να του μιλήση καθόλου. Δέν είχε καμμιά όρεξη να ξαναπισθί με τό ζβρικο αυτό παιδί. «Όταν μπήκε

στη μεγάλη αλλη, οι μαθηταί ήταν άκόμα στις τάξεις τους, ώστε βρέθηκε εκεί μόνος και σκέφθηκε πως αυτή ήταν ή κατάλληλη ώρα να ανακαλύψη και την περιφημη μικρή αλλη.

Σά φρόνιμο βμως παιδί που ήταν, δέν θέλησε να ρωτήσει κανένα, γιαι φοβήθηκε μήν κινήση την περιέργεια και γίνη σ ο ο ο ο ο ο ο, που δέν έσύμφερε βέβαια. «Άρχισε λοιπόν να κοιτάζη μόνος του, δεξιά, άριστερά, πάντο, άλλό τίποτα δυστυχώς δέν μπορούσε να ανακαλύψη. Πού να ήταν έκτελους αυτή ή αλλη, από πού πήγαιναν; Δέν ήξερε και το έρχόταν να σκάση.

«Αλλά κάποια στιγμή είδε έναν διηρέτη του Λυκείου που περνούσε σερνώντας ένα χειραμάχι; όπου είχε δυο-τρεις σκουπες.

«Πού να πήγαίνη αυτός;» είπε μέσα του ο Μάριος. Και τον έπλησίασε με άδιαφορία, αλλά με τό σκοπό να τον ρωτήσει.

Καθώς τον είδε, ο διηρέτης στάθηκε, άφησε τό καρροτσάκι του και του είπε:

— Βάζω στοιχίμα πως είμαστε πατριώτες. Το κατάλαβα από τη φόρεσιά σας.

— Είμαι Γασκώνος από την Τάρδη, αποκρίθηκε άμέσως ο Μάριος, εύχαριστημένος που βρήκε τόσο εύκολα άφορη νάνοξη όμιλία με τον διηρέτη.

— Κι' εγώ είμαι από τό Μαρτάδο. Τι χαρά μου!

— Μα κι' εγώ χαίρουμε πολύ που βρίσκω στα ξένα έναν πατριώτη. Πώς σά λένε;

— Μάρκο, μικρέ μου κύριε.

— Τι κάνεις; είσαι καλά;

— Σ' εύχαριστώ, μικρέ μου κύριε. Μου κακοφαίνεται μόνο που τώρα πρέπει να σάφήσω. Τώρα όπου νάναι θα χτυπήση τό κουδούνι γιά τό διάλειμμα των τεσσάρων, κι' αυτό πρέπει να τό κρύψω πριν βγουν τά παιδιά. Με συμπαθάς, ή;

Και λέγοντας έτσι, ο διηρέτης έσκυψε και ξανάπιασε τό καρροτσάκι του. Ο Μάριος μόλις πρόφτασε να τον ρωτήσει:

— Και πού θα τό πές αυτό, να τό κρύψης;

— Εκεί-πέρα, στη μικρή αλλη, αποκρίθηκε ξεκινώντας ο διηρέτης.

— Α. Όρα! Εκάμε ο Μάριος.

Και με τρόπο τον πήρε ζωπίσω.

Ο Μάριος μπήκε σ' ένα στενό, σκοτεινό μακρονάρι και στο τέλος του στάθηκε. Εκεί ξεκρέμασε από τη ζώνη του ένα μάτσο κλειδιά, διάλεξε ένα μεγάλο κι' άνοιξε μία πόρτα που ήταν μπροστά του. Μόλις άνοιξε αυτή

ή πόρτα, τό σκοτεινό μακρονάρι φωτίσθηκε ζωηρά κι' ο Μάριος είδε έκλεινο που ήθελε: τη μικρή αλλη.

Ο διηρέτης άφησε μέσα τό καρροτσάκι με τις σκουπες και ξανάκλεισε την πόρτα με διπλή στροφή του κλειδιού. Ύστερα έφυγε. Και περνούτας από, και πού στεκόταν ο Μάριος, τον άποχαίρησε.

— Γεια, χαρά!

— Στο καλό, Μάρκο! αποκρίθηκε ο Μάριος.

Κι' αφού ο διηρέτης έχάθηκε, ο μικρός μας φίλος πλησίασε την πόρτα και την παρατήρησε με προσαχή.

«Τι να κάμω τώρα; σκέφθηκε. Η πόρτα αυτή είναι διπλοκλεισμένη. Έκλεινοι ωστόσο, κατά τη συμφωνία μας, θα είναι στη μικρή αλλη κατά τις τέσσαρις. Από πού θα μπου, γιά να μπώ κι' εγώ;... Γιά, άς κοιτάξω, μή βρω κανέναν τρόπο...»

Κολλητά στην πόρτα της αλλής ήταν μία άλλη, επίσης κλειστή. Βάζει τό αυτί του πάνω της, ακρόαζεται, μα δέν άκούει τίποτα. Δέν θα ήταν, φαίνεται, κανένας εκεί-μέσα. Γυρίζει σιγά-σιγά τό πόμολο, μοανολγει την πόρτα, χώνει τό κεφάλι του και βλέπει θρανία.

Να κι' ένα παράθυρο στο βάθος. Μπαίνει, τρέχει, πλησιάζει, αλλά τό παράθυρο ήταν ψηλά και δέν μπορούσε να έδρ' έξω. Άλλος στη θέση του απελπιζόταν. Άλλά ο Μάριος δέν ήταν άπόβέβαιους που απελπιζούνται εύκολα. Τρα βά άμέσως κοντά στο παράθυρο ένα θρανίο, ανεβαίνει επάνω και κοιτάζει. Τι χαρά! Τό παράθυρο ήταν ίσα-ίσα με τον τοίχο της αλλής, και τόσο κοντά, που θα μπορούσε να τον πιάση. Τό άνοίγει, ανεβαίνει, κοιτάζει γύρω του μή τον βλέπη κανένας, έπειτα πιάσεται, κρεμιέται, και με τη μεγαλύτερη εύκολία πήδ' μέσα στην αλλη.

Τό ρολόι του Λυκείου χτυπούσε τέσσαρις, και την ίδια στιγμή άντήχησε τό κουδούνι γιά τό διάλειμμα. Χτυπούμενη ώρα. Οι πόρτες των τάξεων άνοιγαν και τά παιδιά ξεκύνουν με γέλια, με φωνές, με σπρωξιματω, στο έστιατόριο γιά να δει λ ι

ν έ σ ο υ ν. Άφου θα έτρωγαν φωμαί, τυρί, ξερά φρούτα και γλυκά που τους πουλούσε ή κυρά-Βασιλαίνα, ή γυναίκα του θυρωρού, θα έβγαίναν στη μεγάλη αλλη γιά να παίξουν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'
Στη μικρή αλλη

Ο Μάριος, μόνος στη μικρή αλλη, έκάθισε σ' ένα πέτρινο πάγκο και περίμενε τους τρεις αντιπάλους του, καθώς τους είχε υποσχεσθί, γιά να «λογαριασθούν».

«Άξαφνα του φάνηκε πως κάποιος

Κρεμιέται και με τη μεγαλύτερη εύκολία πήδ' μέσα στην αλλη. (Σελ. 43, στ. α')

πολεμούσε νάνοξη την πόρτα εκείνη που είχε κλειδώσει ο Μάρκος. Φοβήθηκε μήν τον πιάση εκεί καθισμένος, είτε ο έπιμελητής είτε κανένας από τους δασκάλους, και τί θα τους έλεγε, πως θα δικαιολογούσε την παρουσία του στη μικρή αλλη; Όπως-δήποτε, δέν θέλησε να κρυφθί, γιαι τό εθεώρησε δειλία.

«Άνοίγει λοιπόν ή πόρτα και μπαίνει... ο Γιώργος Μοντανής που, βλέποντας τον Μάριο, μένει έκθαμβος και τον ρωτά:

— Πώς βρέθηκες εδώ εδω;
— Έπειδή ή πόρτα ήταν κλειστή, αποκρίθηκε ο Μάριος, πήδησα από κει-πάνω.

Κι' έδειξε τό άνοικτό παράθυρο πάνω απ' τη ράχη του τοίχου.

— Πολύ καλά! έχαμε ο Μοντανής; βλέπω πως κρατείς τό λόγο σου, αφού έτσι ή άλλως, βρίσκεσαι εδω τη συμφωνημένη ώρα.

— Μάλιστα, έγενεφε ο Μάριος με κίνημα του κεφαλιού.

— Ο τρόπος σου αυτός, είπε ο Μοντανής με τη συνηθισμένη του σοβαρότητα και ήρεμία, θα γίνη αίτια να κερδίσης τη φίλια μου, αν μου εξηγήσης γιά τί πρωτότερα έπεσεσ άπάνω μου με τόση όρμη.

Κι' έβαλε τό δεξί του χέρι στών άριστερό του ώμο.

— Εύχαριστος, αποκρίθηκε ο Μάριος. Άλλά καλύτερα μου φαίνεται να αναβάλουμε αυτή την εξήγηση γι' άργότερα. Έχουμε καιρό.

— Και γιά ποιό λόγο; έχαμε ο Μοντανής ζωώνοντας τά φρούτα του. Μήπως φοβάσαι;

— Ναι, αποκρίθηκε ο Μάριος, φοβάμαι πραγματικώς μή σέ βλάψω τώρα που είσαι άρρωστος. Άμα γίνη καλά τό χέρι σου, είμαι στη διάθεσή σου.

Ο Μοντανής εξευμενίσθηκε άμέσως.

— Μα βλέπω, φίλε μου, είπε, πως είσαι πολύ εύγενής. Και προβλέπω πως θα έλθη ήμέρα που έμεις οι δυο θα είμαστε φίλοι άδελφικοί.

— Μακάρι! είπε ο Μάριος.

Την στιγμή εκείνη ή πόρτα μισάνοιξε.

— Ποιος είν' εκεί; ρώτησε ο Μοντανής.

— Εγώ.

— Μπά!

Ήταν ο Δεωνίδας (Δουμποδάνος).

— Τι θέλεις; ψιθύρισε έκπληκτος ο Μοντανής.

— Έχω ένα μικρό λογαριασμό με τον κύριο από «δω!» αποκρίθηκε ο Δουμποδάνος με τη βροντερή του φωνή, προσχωρώντας.

— Πώς; και σά; έχαμε ο Μοντανής γυρίζοντας προς τό Μάριο και ρωτώντας τον με τα μάτια.

(Ακολουθεί) Μετέφρ. π. 1. οι και γο. 2.

